

W Bonestroo
Melkveebedrijf Lage – Bijssel vof
Oude Molenweg 15
8085SW Doornspijk
Email; lagebijssel@gmail.com
Tel mobiel; +31 630526079

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
t.a.v. Reactie op Wijziging Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Doornspijk, 12-06-2024

Betreft: Impact Verlaging mestproductieplafonds en Introductie afroaming productierechten op mijn bedrijf

Geachte heer/mevrouw,

Op 31 mei jl. is de wijziging van de Meststoffenwet in verband met de verlaagde productieplafonds en de verhoogde afroaming van fosfaatrechten ter internetconsultatie gegaan. Ik wil bij deze consultatie aangeven dat de verhoging van afroaming slechts een bouwsteen is tot het oplossen van de mestcrisis en dat er meer oplossingen nodig zijn. Het verlies van derogatie en de daardoor ontstane mestcrisis heeft grote impact op mijn bedrijf. Verhoogde afroaming biedt voor de korte termijn een te kleine impact om mijn bedrijfssituatie te verbeteren.

Graag geef ik u middels deze brief, naast de inhoudelijke reactie die LTO op de internetconsultatie gaat geven, een concreet beeld van de impact van het verlies van de derogatie en de ontstane mestcrisis op mijn bedrijf.

- Ons bedrijf is een groot en dynamisch melkveebedrijf met diverse neventakken, we hebben 400 melk & kalfkoeien, Ijsboerderij (15.000 bezoekers), Mono mestvergister (Bioelectric) en dit jaar wordt stikstofkraker geplaatst.
- We hebben al jaren een duidelijke visie hoe we moeten anticiperen en inspelen op de maatschappelijke en politieke wensen en wetgeving, hiervoor is ons doel altijd geweest om innovaties maximaal te benutten, ondanks de intensiviteit kunnen we het komend jaar (2025) een ammoniak reductie realiseren van 82%. En tevens 4.000 m³ mestafzet reduceren en omzetten als kunstmestvervanger, en daardoor een betere benutting en werkingscoëfficiëntie en minder uitspoeling meststoffen naar sloot en grondwater.
- Met al deze ontwikkelingen en investeringen (€ 1.000.000,--) en financieringsverplichtingen, rentelasten, zou een krimp in veestapel, fosfaat, Co₂ etc. een onevenredige zware druk op het bedrijf leggen, terwijl we alle reductie doelen behalen.
  1. *Ammoniakreductie (N) bij Mono-mestvergisting*
  2. *Renure gebruik, (kringlooplandbouw en reductie N, Co₂, betere benutting!)*
  3. *Lagere mestafzetkosten 4000 m³ x € 30,- = besparing € 120.000,-- per jaar.*
  4. *Energie neutraal (WKK)*
- De komende 2 jaar hebben we te maken met een bedrijfsovername buiten de familierelatie, de compagnon komt van elders en moet kijken voor stadsuitbreiding, en draagt met

verplaatsing van huidige locatie bij aan lagere emissie uitstoot op een groot N2000 (Veluwe) vanwege de afstand tot N2000 en stikstofgevoelige natuur.

- Door bedrijfsovername buiten familie relaties zouden we met beide bedrijven een enorme reductie op het fosfaat en stikstof plafond moeten reduceren om aan de nieuwe voorstellen te voldoen.

Dit betekent dat het financieel niet valt recht te rekenen om deze onevenredige krimp te realiseren en dat daardoor een bedrijfsovername niet gerealiseerd kan worden.

- Ook zorgt de bedrijfsovername voor een enorme extensiveringsslag qua uitbreiding van grondareaal en daardoor nog meer aansluit bij het maatschappelijk vraagstuk van verduurzaming en kringlooplandbouw.

Hopende u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien.

Met vriendelijke groet,

Wim Bonestroo